Region Stockholm

TRAFIKNÄMND 27 MAJ
FÖRVALTNINGSCHEFSINFORMATION
ERIK NORLING

Aktuellt från trafikförvaltningen

Trafikavdelningen i korthet

En varierad trafikleverans under perioden med stora störningar på Saltsjöbanan och vissa störningar inom pendeltågstrafiken

Spårtrafik

- *Lokalbanor* – Saltsjöbanan fortsatt avstängd (se separat bild) samt fortsatt vagnbrist på Spårväg City
- *Tunnelbanan* – Hög punktlighet under april
- *Pendeltåg* – Överlag en stabil trafik och god personaltillgång, men stora förseningar 14/5 p.g.a. växelfel vid Stockholm City, samt 19/5 pga nedriven kontaktledning vid Årstaberg

Buss- och sjötrafik

- NKI för buss ökade i april och steg från 72 % i mars till 75 %
- Fokus på förberedelsearbetet inför uppstart E45 Handen, Nynäshamn och Tyresö
- Det historiska tonnaget startade sin säsong den 9 maj

Trafiksäkerhet och trygghet

- Internationellt besök från Counter Terrorism Network – Trygghetscentralens arbete med bl.a. videoanalys och chatt väckte stort intresse

Färdtjänst

- Tragisk trappklättringsolycka

Saltsjöbanan - Lägesbild

Vad sker nu?
Tester, analyser och provkörningar (inkl. rotorsaksanalyser)

När kan spårtrafiken starta?
Vid stabilt läge

Ersättningstrafik/förstärkningstrafik – upplägg:
Liknande som före den 9 feb
10-min trafik i rusning, 20-min i mellantrafik*
Bussar i båda riktningar och sökbara

När startar bussupplägget?
Organisering av bussar, förare, rastlokaler och depåer pågår

Vem kör bussarna?
VR ansvarar just nu

Sommartrafik:
20 juni–18 aug – liknande upplägg som sommaren 2023/2024

Hur länge kör förstärkningsbussarna?
Tillsvidare – årlig planering utifrån behov och dialog

Vem betalar?
Regleras enligt avtal mellan berörda parter

** varierar inom trafikdygnet*

Status reklamavtal

250527

Fyra nya reklamavtal från 20260101

- Total budgeterad intäkt 2026 ca 400 mnkr, 2027-33 ca 600 mnkr/år
- Bussväderskydd – JC Decaux (40%)
  - Förberedelseperiod 6 mån (från 1/7)
  - Ej tecknat
  - Överprövat, vinst TF första instans
  - Överklagat till Kammarrätten, avtal får ej tecknas i väntan på besked om prövningstillstånd
- Konceptstationer – JC Decaux (38%)
  - Förberedelseperiod 9 mån
  - Ej tecknat
  - Överprövat, vinst TF första instans
  - Överklagat till Kammarrätten, avtal får ej tecknas i väntan på besked om prövningstillstånd
- Övriga stationer – Clear Channel (13%)
  - Tecknat
  - Förberedelseperiod inledd 1 april
- Resenärsfordon – Clear Channel (9%)
  - Förberedelseperiod 6 mån
  - Överklagat till två instanser, avslag i båda
  - ISP-prövning pågår
  - Avtal bör kunna tecknas i tid inför förberedelseperiod

Sammanfattas:

- Två avtal av fyra beräknas starta enligt plan
- Konceptstationer och bussväderskydd
  - Dessa två avtal utgör 80% av intäktsmassan
  - Överklagande med konsekvenser påverkar avtalsstart
  - Utredning pågår kring handlingsalternativ: juridisk och ekonomisk riskanalys
  - Dialog pågår med berörda parter

Överprövningar E46, E47, E48

Inledande anmärkningar om sekretess

- Absolut anbudssekretess för upphandling E46
  - Två potentiella anbudsgivare har själva röjt att de deltagit i upphandlingen
  - Påverkar inte utfallet i upphandlingen
  - Tilldelningsbeslutet är enbart baserat på tillämpning av utvärderingsmodellen i upphandlingen
- Kvarvarande sekretess för upphandlingarna E47, E48
  - Efter tilldelningsbeslutet i april 2025 blev det offentligt vilka anbudsgivare som deltagit i upphandlingarna

Bakgrund

- E47 (Södertälje och Nykvarn) och E48 (Järfälla/Upplands-Bro) tilldelades den 23 april 2025
  - Befintlig leverantör: Nobina Sverige AB
  - Tilldelad leverantör: VR Sverige AB
- E46 (Innerstaden/Lidingö) ännu inte tilldelad
  - Befintlig leverantör: Keolis Sverige AB
- Ansökan om överprövning är tillåten under alla faser i en upphandling, från beslut om påbörjande till beslut om tilldelning
- Överprövningsinstitutet är en lagstadgad rättighet
- I samtliga upphandlingar (E46, E47, E48) har ansökningar om överprövning lämnats in

Vad överprövningarna handlar om

- Två parter ansöker om överprövning
  - Nobina (E46, E47, E48)
  - Bergkvara (E46)
- Åberopade grunder
  - Oskäliga och ohållbara avtalsvillkor
  - Oproportionerlig riskfördelning
  - Överträdelse av ”konkurrensprincipen” enligt LUF 4:2 (missgynnande eller gynnande av viss leverantör på otillbörligt sätt) – jfr med de fem principerna om likabehandling, icke-diskriminering, öppenhet, ömsesidigt erkännande och proportionalitet enligt LUF 4:1
  - Upphandlingsdokument har inte varit utformade på ett klart, precist och entydigt sätt
  - Uppgifter om trafikvolymer

Trafikstartsfrågor

E45HN/E45T

Bakgrund E45HN/E45T

- Befintligt uppdragsavtal E23 för busstrafiken i Handen, Nynäshamn och Tyresö
  - Helhetsåtagande
  - Uppdraget utförs idag av Nobina Sverige AB (”Nobina”)
- Efter genomförd upphandling ersätts E23 av E45, som delats upp i två områden
  - E45HN (Handen, Nynäshamn)
  - E45T (Tyresö)
- Tilldelning i april 2024
  - E45HN tilldelades i Nobina
  - E45T tilldelades VR Sverige AB (”VR”)
  - Avtalad trafikstart enligt båda avtalen: 20 juni 2025
- Ingen överprövning
- Avtalsundertecknande i juni 2024 (VR) respektive augusti 2024 (Nobina) efter avslutad ISP-process (godkännande enligt lagen om granskning av utländska direktinvesteringar genom Inspektionen för strategiska produkter)

Generella förutsättningar och utmaningar för E45

- 12 månaders förberedelsetid från och med dagen för undertecknande av uppdragsavtal
- Hög efterfrågan på elfordon medför långa leveranstider
- De mest kostnadseffektiva buss- och batterilösningarna tillverkas i högriskland
- Krav på social hållbarhet
  - Vilka fordonslösningar uppfyller kraven?
  - Hur ska dokumentation om kravuppfyllnad (revisionsrapporter) värderas?
- Nuvarande avtal E23

Invändningar från trafikutövare avseende avtalad trafikstart

- Försenad tilldelning, april 2024 istället för mars 2024
- Undertecknande av uppdragsavtalet efter ISP-process, juni 2024 (VR) respektive augusti 2024 (Nobina) och inte i samband med tilldelning
- Lång godkännandeprocess för fordonslösning

Förhandlingar

- Båda TU hävdar att merkostnader uppstår till följd av de försenade bussleveranserna
  - Underhålls- och driftskostnader under uppstartsperioden
  - Anskaffningskostnader
- VR
  - Avtalsvärde: ca 2,8 mdr kr
  - Förlikning 70,5 mnkr
- Nobina
  - Avtalsvärde: ca 5,3 mdr kr
  - Förlikning 140 mnkr
- Trafikstart: 18 augusti 2025
- Förlikningsavtal ingångna med förbehåll för trafiknämndens godkännande

Betalningsgarantier KG40

Status

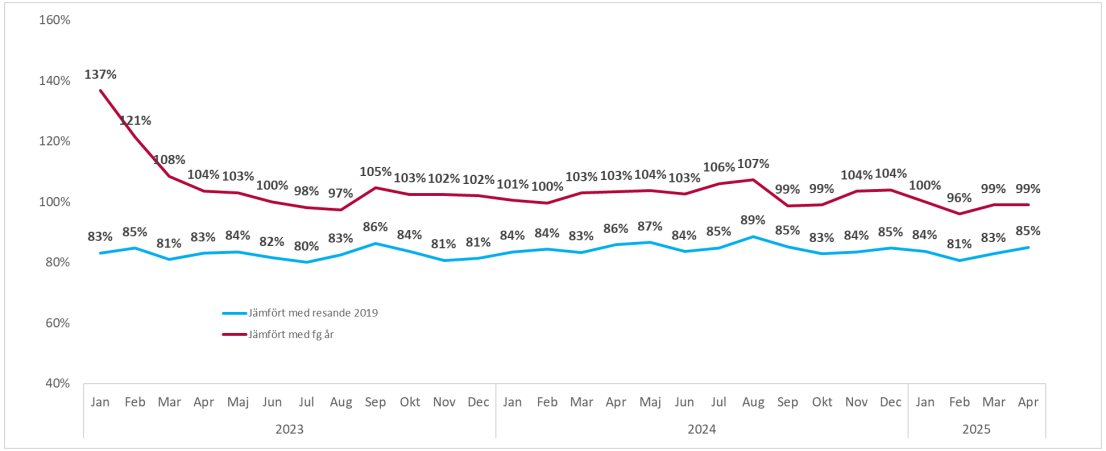
- Fullmäktigebeslut
  - Regionfullmäktige beslutade den 6 maj 2025 att AB SL ska fullgöra de civilrättsliga betalningsförpliktelser som kan härledas ur ingångna garantier
  - Beslutet vinner laga kraft den 29 maj 2025 om inget överklagande inkommit
  - Verkställighet (=betalning) sker under förutsättning av att beslutet vunnit laga kraft
- Hantering av inkomna krav
  - Strikt juridisk tolkning av garantierna
  - Av inkomna krav om ca 150 mnkr bedöms totalt ca 130 mnkr vara ersättningsgilla under garantierna
  - Förlikningsöverenskommelser villkorade av att fullmäktigebeslutet vinner laga kraft
- Anhängiggjorda förfaranden
  - Frijo AB ./. AB SL
    - Tredskodom 7 maj 2025: Frijo ska ersättas med ett belopp om 22,3 mnkr plus lagstadgad ränta samt rättegångskostnader. Kapitalbeloppet motsvarar det belopp som SL anser ska betalas för utförda arbeten.
  - Peab Sverige AB ./. AB SL
    - Yrkat belopp: 84,4 mnkr plus lagstadgad ränta samt rättegångskostnader. SL vitsordar för utförda arbeten ett kapitalbelopp om 81,3 mnkr.

Trafikförvaltningen ekonomiska läget april 2025

Resande, biljettintäkter, resultat, investeringar

Resandeutveckling – april 2025 85%

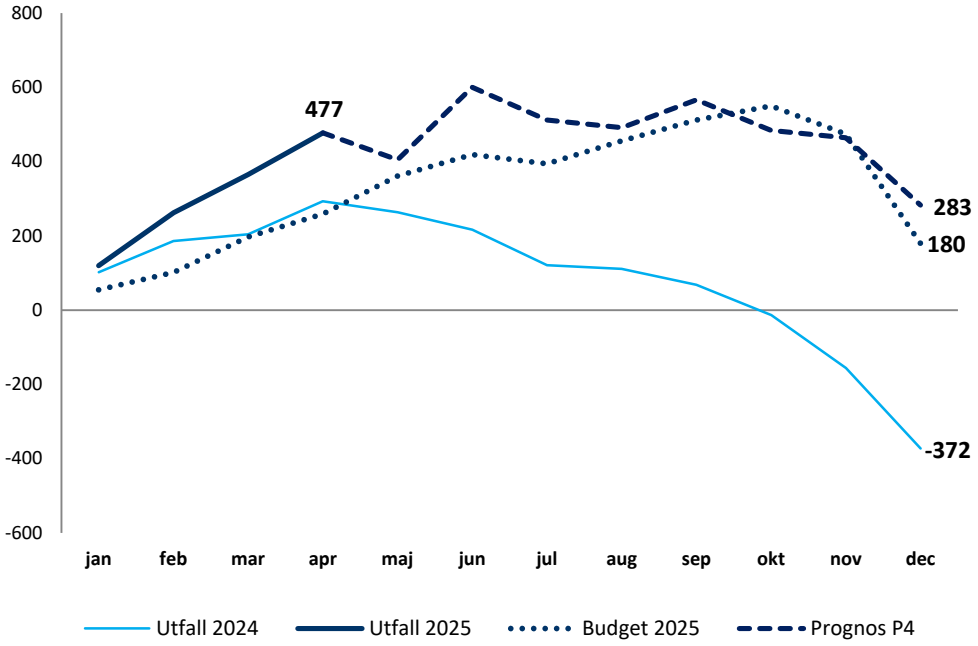
Antal genomsnittligt påstigande per månad jämfört med 2019 och föregående år

- Resande april 85% relativt 2019
- Resande april i 99% relativt 2024
- VP 2025 baseras på i genomsnitt 85% resande relativt 2019

Resultatutveckling 2025

Ack utfall 2025, 2024 och budget

Trafikförvaltningen inklusive färdtjänsten och SL-koncernen (exkl FUT)

Det ackumulerade resultatet för 202504 uppgår till +477 mkr och överstiger budget med +218 mkr

Den positiva budgetavvikelsen förklaras främst av:

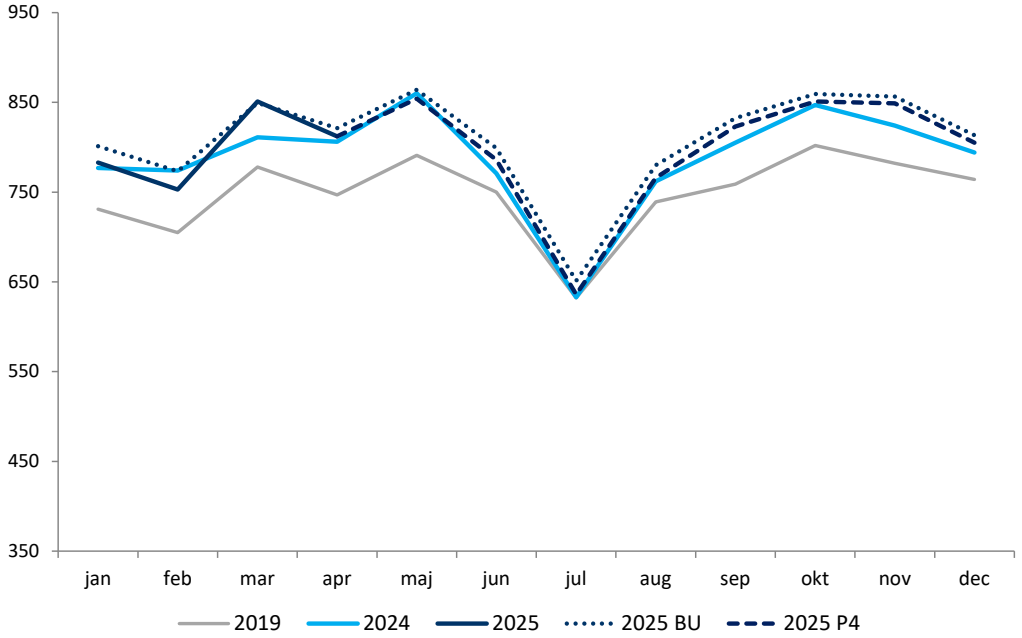
- Lägre drift och underhållskostnader +167
- Lägre kostnader inom köpt trafik +97 främst pga PT SJ, buss och sjötrafik
- Lägre personalkostnader +42

Ovan motverkas av:

- Lägre biljettintäkter -46
- Lägre intern debiterad tid -23
- Kapitalkostnader -21

Biljettintäkter

Månadsutfall, mkr

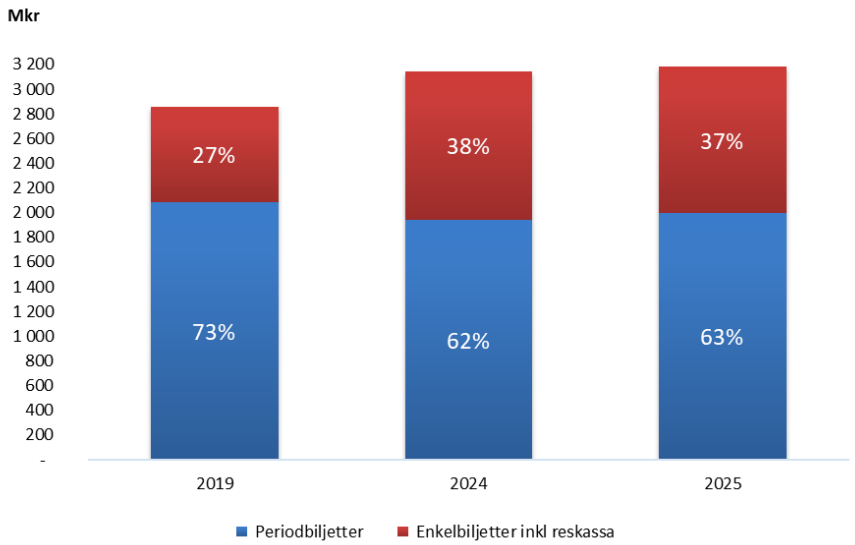

- Månadens biljettintäkter uppgår till 812 mkr vilket understiger budget med 9 mkr

Konto	Utfall	Budget	Avv
SL	785	800	**-16**
WÅAB	3	2	**+1**
FTJ	25	19	**+6**

Biljettintäkter, andel period- resp enkelbiljetter

Ack april 2025 jämfört med motsvarande period tidigare år, AB SL*

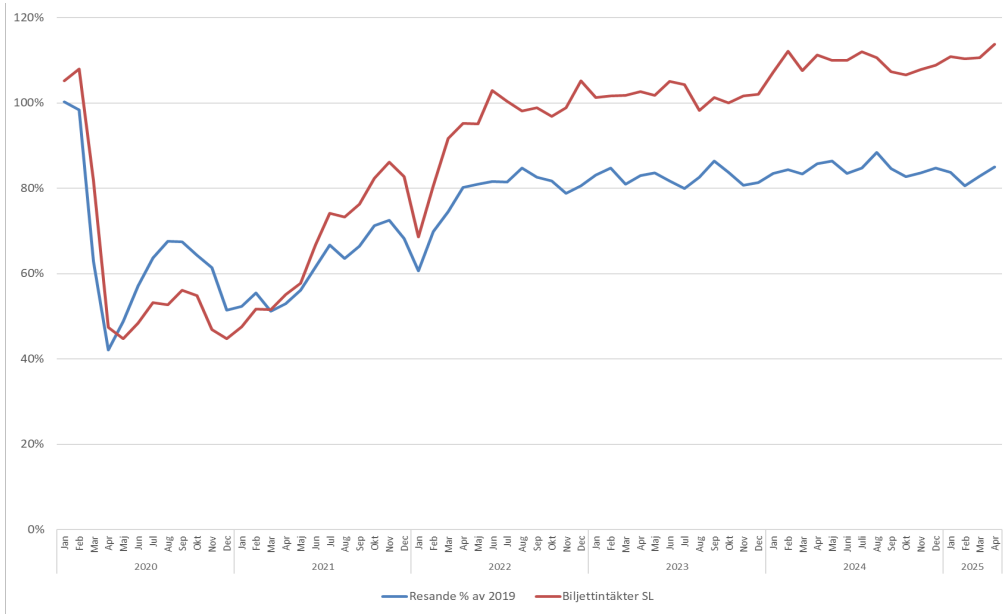

- *Marginellt större andel intäkter från periodbiljetter senaste månaderna, dock svårt att ännu tala om något trendbrott.*
- *Olika prishöjning för period- resp enkelbiljetter senaste två åren samt olika giltighet vad gäller lovbiljett mellan åren påverkar, dock marginellt.*
- *Totala biljettintäkter ack 2025 överstiger 2019 års nivå med 11%. Fem taxejusteringar påverkar.*

**Endast biljettintäkter inom AB SL vilket inkluderar verksamhetsinterna intäkter, exempelvis köp av TF avseende lovbiljett och avgiftsfria biljetter för resande med Ukrainskt ID*

Utveckling av påstigande (medelvardag) resp biljettintäkter*)

Procentuell förändring jämfört med 2019

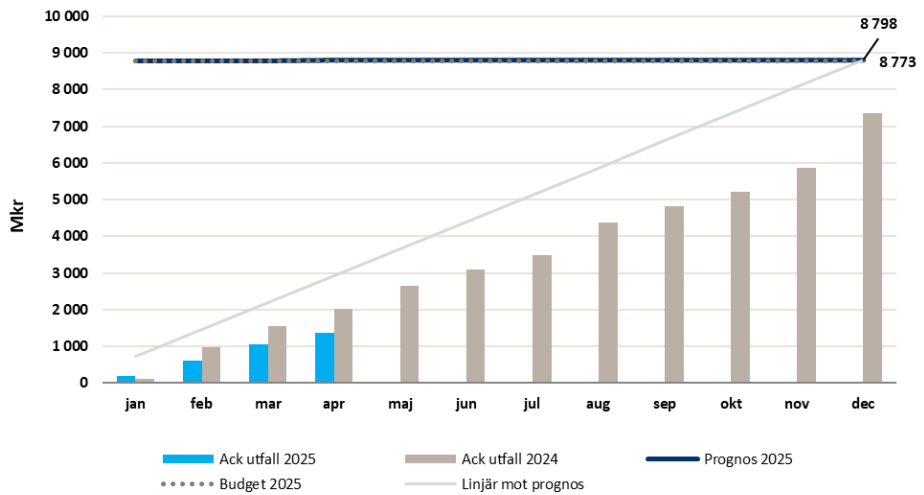
114%

85%

*Endast biljettintäkter inom AB SL vilket inkluderar verksamhetsinterna intäkter, exempelvis köp av TF avseende lovbiljett och avgiftsfria biljetter för resande med Ukrainskt ID

Investeringar

Totalt trafikförvaltningen inklusive SL-koncernen

- *Ackumulerat investeringsutfall till och med april uppgår till 1 383 mkr med en upparbetningsgrad om 16 %*
- *Årets investeringsbudget uppgår till 8 773 mkr. Prognos per april uppgår till 8 798 mkr varav C30 optioner uppgår till 593 mkr över budget (C30 optioner ej med i trafikförvaltningens investeringsplan)*
- *Objekt C 30 optioner har ett marginellt utfall per april ack (7 mkr FUT del totalt 8 mkr) vilket ger en liten påverkan på upparbetningsgraden (C30 optioner ej med i trafikförvaltningens investeringsplan)*
- *Upparbetningsgraden i förhållande till prognos är 16 % jämfört med linjärt fördelad prognos 33 %*

TKI specificerade objekt enligt plan

Objektbenämning	Tid (T)	Kostnad (K)	Omfattning/ Innehåll (I)	Driftsättning prognos
Brandskyddsåtgärder tunnelbana	🟢	🟢	🟢	2028
Bussterminal Barkarby	🟢	🟢	🟢	2027
Danviksbron	🟢	🟢	🟢	2027
Elektrifiering av Fredriksdal bussdepå	🟢	🟢	🟢	2027
Elektrifiering av Frihamnen bussdepå	🟢	🟢	🟢	2027
Elektrifiering av Kallhäll bussdepå	🟢	🟢	🟢	2027
Elektrifiering av Södertälje bussdepå	🟢	🟢	🟢	2027
Enlunda bussdepå Ekerö ny	🟢	🟢	🟢	2028
Högvärdeskomponenter X60B	🟢	🟢	🟢	2025
Livstidsförlängning gröna linjen	🟢	🟢	🟢	2026
Ombyggnad Märsta Busstvätthall	🟢	🟢	🟢	2025
Rissne Tunnelbanedepå	🟢	🟢	🟢	2027
Roslagsbanan ersättning X10p	🟢	🟢	🟢	2027
Upprustning Södra Götgatan	🟢	🟢	🟢	2032

TKI specificerade objekt med avvikelser

Objektbenämning	Tid (T)	Kostnad (K)	Omfattning /Innehåll (I)	Kommentar på TKI	Driftsättning prognos
Banåtgärder Söderströmsbron	🟡	🟡	🟡	Utgiftsökningar pga tillkommande SÄK-krav (<15 %).	2025
Bussterminal Slussen	🟡	🟢	🟢	Efter Förnyat genomförandebeslut beviljat i mars parterna överens om trafikstart april 2026.	2026
Bussterminal Slussen brukarspecifik inredning	🔴	🟡	🟢	Förseningar och utgiftsökningar pga Stadens förskjutna tidplan av bussterminalen.	2026
C20 - uppgradering	🟡	🟢	🟡	Försening i produktionstidplan samt osäkerheter kring funktion CCTV.	2025
C30 optioner	🟢	🟡	🟢	FUT optioner upparbetas hos TF. Budget ligger hos FUT.	2028
Effektiv trafikledning	🟡	🟢	🟡	Redundant TLC saknas och analys av ny annan lokal utreds.	2027
Lilla Lidingöbron	🟡	🟡	🟢	Försening av kvarvarande arbeten (växelbyte på bron). Ev ersättningstrafik sommar 2026.	2024
Livstidssäkrade åtgärder X10p fordon	🟡	🟢	🟢	Försenad uppstart av leverantör för upprustning av kretskort.	2026
Lågfrekvent underhåll X60, X60A, X60	🟢	🟡	🟢	Utgiftsökningar då nödavtal SJP ej inkluderar lågfrekvent underhåll (till skillnad mot E24).	2026
Manöversystem röd och blå linje	🟡	🟡	🟢	Försenad driftsättning pga sen tillgång ritningar + utgiftsökning pga försenad projektstart	2029
Nockebybanan ersättning till Akka 4	🟡	🟢	🟡	Förhandlingar med Stockholm Stad gällande förändringar av innehåll pågår, ex placering av ingång	2027
Program Roslagsbanans utbyggnad	🟡	🟢	🟢	Osäkerheter i leveranstidplan X15p.	2026
Program Röda linjens uppgradering	🟡	🟢	🟢	Osäkerhet i tid för produktionssättning av CCTV.	2027
Program Saltsjöbanan	🟡	🔴	🟡	Förskjuten avstängning, har bl.a. medfört ökad index och förlängd organisation.	2028
Program Slussen	🟡	🟡	🟡	SÄK-granskning av upphandling påverkar tidplan och kostnad, även påverkan från Stadens förseningar.	2026
Program Tvärbana Norr Kistagrenen	🔴	🔴	🟡	Hävningen av Gülermak i juli innebär osäkerhet i tid, kostnad och innehåll. Analys pågår.	2028
Program Tvärbana Norr Solnagrenen	🟡	🟡	🟡	Utgiftsökningar och förseningar avseende återstående signalarbeten (<15 %).	2025
Råstadepån för laddning av batterielektriska bussar	🟢	🟡	🟢	Utgiftsökningar pga ökade materialpriser och förorenad mark (<15 %).	2024
Saltsjöbanan FUT Fordon X25	🟡	🔴	🟢	Röd status pga förnyat genomförandebeslut ej beslutats per apr.	2029
Saltsjöbanan och tunnelbaneentréer Slussen	🔴	🔴	🟡	Ökad prognos från Staden för entreprenad vid bl.a. ändstation Saltsjöbanan.	2028
Utbyggnad av Älvsjö depå	🟢	🟢	🔴	Förnyat genomförandebeslut avseende omfattningsreducering (bl.a. tvätthall), inlämnat.	2026
Utbyte av hissar och rulltrappor	🟡	🟢	🟢	Försenad färdigställande pga pandemi och omvärldssituation (försenade leveranser).	2026

Tack!